

Bilaga 4 - Förslag på åtgärder som förstärker naturmiljön vid Skurubron

Christina Borg, Fil. Dr. Växtekologi

010-722 69 11

Genomförandet av projekt Väg 222 Skurubron innebär intrång i områden med höga naturvärden. Nedan ges förslag till åtgärder som kan förstärka de naturmiljöer som finns utmed aktuell sträcka av Värmdöleden.

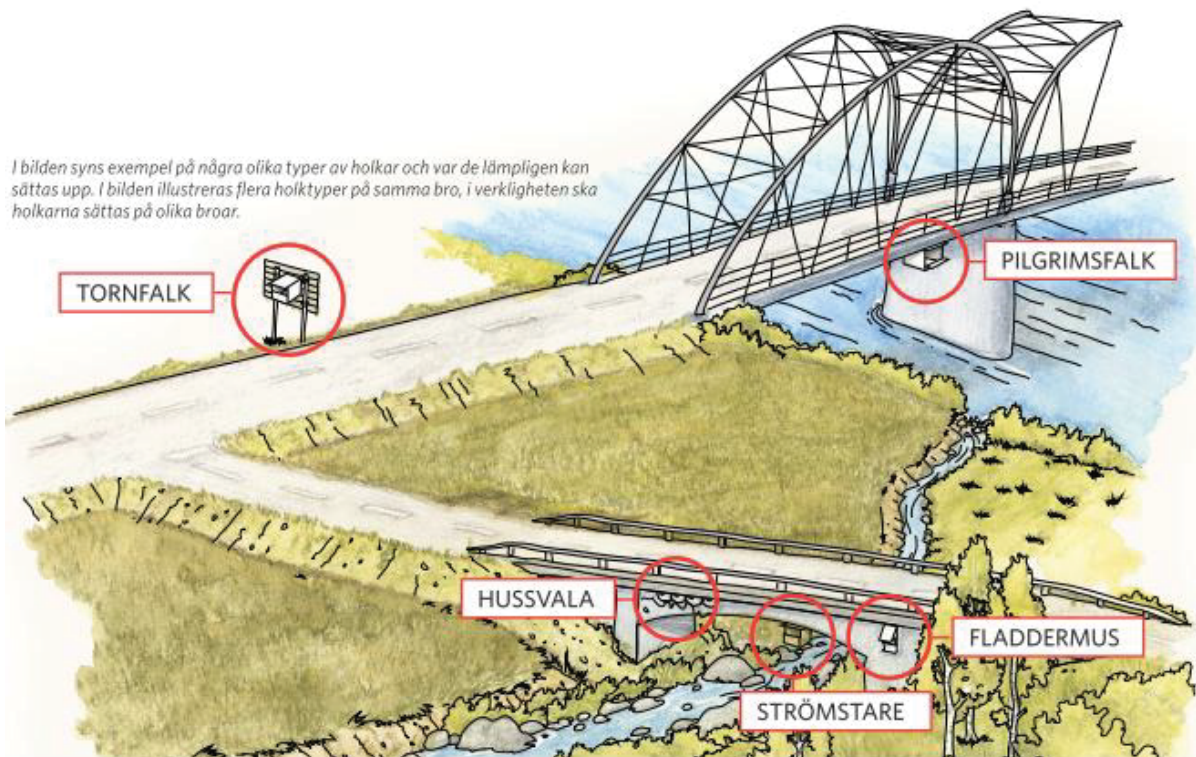
1) Åtgärder i naturmarken invid de nya dagvattendammarna norr om Värmdöleden på Skurusidan

Förslagen nedan hänvisar till illustration i appendix 1.

- a. *Dammarna gynnar naturmiljön generellt.* Grunda och solbelysta dammar gynnar bland annat groddjur men även insekter och fåglar nyttjar dammar. Gynnar främst: grod- och kräldjur.
- b. *Våtmarksvegetation i de dagvattendammar som inte kommer att ha en permanent vattenspegel:* Växter som renas vatten och växter som attraherar bin, fjärilar och andra pollinatörer bör planteras. Gynnar främst: pollination/pollinatörer.
- c. *Grus på gångstigen intill dammarna:* Grusbeläggning kan gynna många solitära bin och andra grävande insekter samt flertalet torrmarksälskande växter. Gynnar främst: insekter, torrmarksväxter.
- d. *Ett par tre lågor lämnas kvar eller lyfts in i området intill dammarna där träd kommer att röjas fram:* Död ved används som föda, växtplats eller gömsle. Ett stort antal arter är i sin tur beroende av de vedlevande arterna som födokälla eller för andra funktioner. Gynnar främst: kryptogamer, insekter, vedsvampar.
- e. *Grova lövträd röjs fram:* Företrädesvis ädellövträd såsom ek, lind, alm, ask, lönn. Med grova träd menas de som har en diameter om 30 centimeter eller mer. Viktigt att några hålträd sparas. Grova lövträd är viktiga som växtplats, gömsle och som föda. Till exempel lind och sälg är viktiga för pollinatörer men grova lövträd är även indirekt födokälla genom till exempel insektslarver som gömmer sig under barken. Gynnar främst: biologisk mångfald.
- f. *Nyplantering av träd förslagsvis ek, lind, sälg, rönn, hassel:* Vilka arter som är lämpliga att plantera beror framförallt på vilka befintliga trädarter som går att spara. Sälg är viktig för till exempel pollinatörer. Det är hansälgen som bildar pollen. Hansälgen är väldigt viktig för humlor och bin på våren eftersom den är tidigblommande. Flera vildbin kan bara föda upp sina larver på pollen av sälg. Sälg och vide är också viktiga nektarkällor. Gynnar främst: pollinatörer, småfåglar.
- g. Återplantering träd och annan växtlighet bör ske både utifrån det kulturhistoriska sammanhanget och utifrån att stärka den biologiska mångfalden. Val och placering av växter bör ske i samråd med landskapsarkitekt och biolog.

2. Åtgärder under den nya Skurubron

- a. *Återställning av etableringsytor etc. till naturmark:* Så ängsfrö med inslag av idag förekommande arter såsom morot, tulkört, blodnäva. Gynnar främst: biologisk mångfald.
- b. *Återplantering av mindre träd såsom hassel, sälg och rönn om det är möjligt.* Gynnar främst: biologisk mångfald, pollinatörer, småfåglar.
- c. *Sätt upp holkar för svala, strömstare, fladdermus, falk:* Se skiss nedan (hämtad från Trafikverket, Temablاد SKAPA. Natur. Holkar för fåglar och fladdermöss.)

3. Åtgärder söder om Värmdöleden på Skurusidan, invid Skuruparkens naturreservat

- a. *Alla grova ekar som tas ned bör lämnas kvar som lågor:* Grenar etc. tas bort för att lågan inte ska bli ohanterlig. Den kan även kapas upp i kortare längder men de bör inte vara kortare än 2 meter. Gynnar främst: biologisk mångfald, vedlevande insekter.
- b. *Återställning av etableringsytor etc. till naturmark:* Så ängsfrö med inslag av idag förekommande arter såsom morot, tulkört, blodnäva. Gynnar främst: biologisk mångfald.
- c. *Återplantering av träd:* Företrädesvis ädellövträd såsom ek, lind, alm, ask, lönn men även sälg då denna är viktig för pollinatörer. Gynnar främst: biologisk mångfald.
- d. *Återplantering träd och annan växtlighet bör ske både utifrån det kulturhistoriska sammanhanget och utifrån att stärka den biologiska mångfalden.* Val och placering av växter bör ske i samråd med landskapsarkitekt och biolog.

4. Bullerskärmar som är tänkt som spalje/klädda med vidje

- a. Vid några av dessa bör man plantera vildkaprifol. Gynnar främst: nektarsökande insekter.

5. Generellt för naturmark där det finns träd kvar

- a. *Skapa boplatser och övervintringsplatser för fåglar och insekter:* Holkar för fåglar samt bihotell/insekthotell vilka kan tillverkas av bland annat ihopsatta bamburör och trä. Bihotellen/insekthotellen kan nyttjas av många vildbin, solitärbin och andra steklar. Även mulmholkar som fylls med organiskt material kan med fördel sättas upp i träd. Exempel på standardholkar finns nedan. Förslagsvis samarbetar Nacka kommun/Trafikverket med den närliggande skolan och förskolan i skapandet av holkar och insektshotell etc.

Rödstjärtholk: Passar även grå flugsnappare, rödhake och sädesärla. Placeras cirka 2 meter över marknivån.

Mesholk: Passar mesar såsom talltita, entita, blåmes, talgoxe, svartmes, flugsnappare och pilfink. Placeras cirka 2 meter över marknivån.

Bibatteri: Häng upp holken 1 meter ovanför marken. Den ska helst placeras i närheten av blommande växter eller träd. Se till att holken är vänd mot söder för att möta morgonsol.

Insektshotell modell större: Fylls med kottar, grenbitar, tunnare stamdelar, tegel med hålrum, krukskärvor, buntar med bamburör.

Fjärilsholk: Kan monteras fristående eller hängas upp i träd. Eftersom stora träd med sprickor i barken, som är den naturliga platsen för fjärilar att övervintra på, blir allt färre i naturen behövs fjärilsholkar. Sätts upp på skyddade platser.